

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

2023/0038M(NLE)

20.9.2023

ARVAMUS

Esitaja: põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Saaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vahelise vabakaubanduslepingu sõlmimine
(2023/0038M(NLE))

Arvamuse koostaja: Michaela Šojdrová

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et Uus-Meremaa on ELi suuruselt 53. kaubanduspartner; arvestades, et põllumajandustoodete eksport Uus-Meremaale moodustas 2022. aastal 11,5 % (722 miljonit eurot) tema Uus-Meremaale suunatud ekspordi kogumahust;
- B. arvestades, et EL on Uus-Meremaa suuruselt kolmas kaubanduspartner; arvestades, et põllumajandustoodete eksport moodustas 2022. aastal 64,9 % (1822 miljonit eurot) tema ELi suunatud ekspordi kogumahust;
- C. arvestades, et 24. veebruaril 2022 tungis Venemaa Föderatsioon ebaseaduslikult Ukrainasse ning selle tagajärjed on seadnud toiduga kindlustatuse ja ülemaailmse toidusüsteemi vastupanuvõime poliitilise tegevuskava keskmesse; arvestades, et Euroopa toidutootmist tuleb seetõttu käsitleda strateegiliselt olulise sektorina, millele pööratakse ELi ja rahvusvahelisel tasandil sama palju tähelepanu kui energiapoliitika, kaitsevaldkonnale ja kliimamuutuste vastu võitlemisele;
- D. arvestades, et Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on näidanud vajadust mitmekesistada kaubanduslepinguid, vähendada sõltuvust piiratud arvu kaubanduspartnerite impordist ja ekspordist, samuti seda, kui oluline on sõlmida kaubanduslepingud sarnaselt meelesstatud partneritega ja laiendada liidu majandussuhteid muudes piirkondades, sealhulgas Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas;
- E. arvestades, et EL on otsustanud arendada oma avatud strateegilist autonoomiat, nii et teda ohustaksid vähem kriisid ja tarnehäired;
- F. arvestades, et ELi põllumajandus-, keskkonna- ja kaubanduspoliitika peab tagama sidusad Euroopa poliitilised meetmed;
 1. väljendab heameelt tariifide kaotamise üle ELi põllumajanduslike toiduainete ekspordilt, sealhulgas sellistelt olulistelt toodetelt nagu sealiha (kehtiv tariif on 5 %), vein ja vahuvein (kehtiv tariif on 5 %), mis loob uusi ärivõimalusi;
 2. märgib murega, et leping ei sisalda peegelklausli kontseptsiooni, mis on põllumajandustootjate peamine nõudmine, mille eesmärk on tagada, et kõikide tootjariikide suhtes kehtiks põllumajanduse ja loomakasvatuse osas samad tingimused ning oleks seega tagatud nende võime turul konkureerida ja oma tootmist parandada;
 3. väljendab heameelt selle üle, et lepingusse on lisatud ELi veinide ja kangete alkoholsete jookide ning muude põllumajanduslike toiduainete geograafiliste tähistega kaitse, nagu on alates 1995. aastast nõutud intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingus (TRIPS); kutsub komisjoni üles samuti tagama geograafiliste tähistega kaitse eeskirjade tõhusa jõustamise Uus-Meremaal; võtab teadmiseks jõupingutused, mida on tehtud ELi tundlike põllumajandustoodete tootjate kaitsmiseks tariifikvootide kehtestamise kaudu, et kontrollida juurdepääsu väga

tundlikele toodetele; palub komisjonil anda järgmise kahe aasta jooksul aru edusammudest, mida on tehtud kestlikkust käsitlevatesse, sotsiaalsetesse, keskkonna- ja loomade heaolu käsitlevatesse sätetes ELi tootmisohutusstandardite kaasamise osas;

4. väljendab heameelt selle üle, et lepingus tuntakse muret äärepoolseimate piirkondade eriolukorra kaitsmise pärast, kuna leping mõjutab nende piirkondade majanduse jaoks tundlikke tooteid;
5. nõuab siiski, et komisjon jälgiks ja haldaks hoolikalt tariifikvoote, teavitaks parlamenti pidevalt ning tagaks kvootide õiglase ja tõhusa kasutamise, et vältida negatiivseid tagajärgi põllumajanduslikule toidutööstusele, eelkõige lihasektorile; nõuab, et järelevalvemehhanismid oleksid läbipaistvad ja kõigile asjaosalistele kergesti mõistetavad ning neid kohaldataks viisil, mis väldib turumoonutusi ja takistusi Euroopa tootjatele;
6. nõuab, et EL rakendaks kord kvartalis põllumajandustoodete täiendavate tariifikvootide osas kaitsemeetmeid, nagu hooajalisust, mida lubavad Maailma Kaubandusorganisatsiooni eeskirjad, ja sellega tagaks hooajaliste erinevustega arvestamise tootmises ja tarbimises, eelkõige Euroopa lambaliha puhul, mille nõudlusel on igal aastal kaks tipptaset, mida Euroopa loomakasvatajad tavapäraselt oma kulude katmiseks kasutavad; rõhutab sellega seoses, et täiendav import ei häiri omamaise tootmise tippajal turgu; juhib tähelepanu sellele, et piimatootmine on mõnes Euroopa piirkonnas, näiteks Assooridel, majanduslikus ja sotsiaalses mõttes ülioluline; julgustab ELi institutsioone jätkama põllumajandustootjate ja kohalike tootjatega dialoogi, et paremini mõista nende konkreetseid vajadusi ja probleeme, millega nad kokku puutuvad;
7. nõuab, et kui Uus-Meremaa toodet imporditakse tingimustel, mis põhjustavad või võivad põhjustada samasuguste või otseselt konkureerivate toodete ELi tootjatele tõsisid raskusi, saaks komisjon võtta kaitsemeetmeid:
 - a) liikmesriigi taotlusel,
 - b) sellise juriidilise isiku või juriidilise isiku staatusetä ühenduse taotlusel, kes tegutseb liidu tootmisharu nimel, mis tähendab kõiki või suuremat osa samasuguste või otseselt konkureerivate toodete liidu tootjaid, või
 - c) tema enda algatusel, kui ta leiab, et on piisavalt esmapilgul usutavaid tõendeid käesolevas punktis osutatud tõsiste raskuste kohta;
8. väljendab muret, et kuna ELi mittekuuluvatele riikidele on võimaldatud turulepääsu, on ELi piimasektor ning veise- ja lambakasvatusektorid surve all; kutsub komisjoni üles võtma üksikasjaliku eelneva hindamise abil arvesse praeguste ja tulevaste kaubanduslepingute kumulatiivset mõju ELi põllumajandustootjatele, eelkõige seoses väikeste ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtetega ning vajadusega investeerida ELi säästvasse kohalikku tootmisse ja kaitsta seda, kui rahvusvahelised hinnad on liiga madalad, et tagada eurooplaste toiduga kindlustatus; märgib, et see hõlmab ELi põllumajandustootjate jaoks toetusstrateegia väljatöötamist, mis eelkõige hõlbustab juurdepääsu oskusteabele ja rahastamisele, arendab taristut ning soodustab innovatsiooni ja tõhusust põllumajandussektoris; nõuab komisjoni ajakohastatud

kumulatiivse mõju hinnangu õigeaegset avaldamist, milles käsitletakse kõigi kaubanduslepingute mõju põllumajandussektoritele; nõuab tungival, et ELi põllumajandustootjatele, põllumajanduslike toiduainete tootjatele ja töötajatele on vaja säilitada võrdsed tingimused nõuab seetõttu asjakohaste meetmete võtmist ELi põllumajandustootjate toetamiseks;

9. rõhutab vajadust tagada, et see kokkulepe ei viiks tootmise vähenemise ega ELi põllumajandustootjate ja loomakasvatajate konkurentsivõime languseni, kuna see tooks kaasa tagajärgi ka Euroopa ühiskonnale tervikuna; rõhutab, et lambakasvatus on maaelanikkonna säilitamiseks oluline, ning et see on ekstensiivne ja kestlik, ning hädavajalik selleks, et hoida kõrgendikualad vabad ja ennetada tulekahjusid; juhib sellega seoses tähelepanu sellele, et loomakasvatusel on maapiirkondades oluline roll nii sotsiaal-majanduslikus kui ka keskkonnavalas mõttes, kuna see loob töökohti ja aitab maastikku säilitada; kutsub komisjoni üles tagama lepingu väljatöötamise käigus Euroopa põllumajandus- ja loomakasvatussektoris ELi sotsiaalsete ja keskkonnastandardite järgimine;
10. rõhutab, et pestitsiidide kasutamist käsitlevates ELi ja Uus-Meremaa õigusaktides on teatavaid erinevusi, eriti pestitsiididega töödeldud seemnete reguleerimise osas, mis võib tuua kaasa pestitsiidide või pestitsiididega töödeldud toodete erineva õigusliku käsitlemise ja tekitada ebaausat konkurentsi põllumajandustootjatele, kes selliseid tooteid kasutavad; kutsub komisjoni üles selgitama, kuidas ta tagab importtoodete ja ELi toodete suhtes kohaldatavate standardite sidususe ning kas kaalutakse konkreetseid koostöö- või peegelmeetmeid kui vahendeid, millega tagada elurikkuse ja mulla seisundi kaitse nii Uus-Meremaal kui ka ELis;
11. kutsub ELi üles kehtestama vastastikkuse meetmeid tagamaks, et Uus-Meremaa importtoodet vastavad Euroopa keskkonna-, sotsiaal- ja loomade heaolu standarditele, et tagada Euroopa ja Uus-Meremaa põllumajandustootjate vahel õiglased konkurentsitingimused;
12. rõhutab, et tervitatav oleks ELi ja Uus-Meremaa vaheline korrapärane teabevahetus heade tavade kohta, eelkõige seoses uusi aretusmeetodeid käsitlevate õigusnormidega ja põllumajandustootja elukutse noorte, eriti noorte naiste jaoks atraktiivseks muutmiseks; rõhutab lisaks sellise koostöö potentsiaali põllumajanduse tootlikkuse ja kestlikkuse parandamisel ning noorte jaoks atraktiivsete ja kestlike karjäärivõimaluste edendamisel; märgib, et see võib hõlmata tehnoloogia kasutamise seotud uuenduslike meetodite jagamist, koolitust ja oskuste arendamist ning strateegiaid noorte värbamiseks ja hoidmiseks põllumajandussektoris; kutsub ELi ja Uus-Meremaad üles osalema mõlema poole põllumajandustavade ja kestlikkusstandardite arengu üle käimasolevates aruteludes, millesse on kaasatud nende vastavad põllumajandusorganisatsioonid, et tagada pidev koordineerimine ja täiustamine; väljendab heameelt kestlike toidusüsteemide alase koostöö peatüki üle ja kohustuse üle osaleda üleminekus kestlikele toidusüsteemidele;
13. rõhutab vajadust tagada liidu tasandil asjakohane raamistik importtoodete toiduohutuse standardite jõustamise seireks;
14. nõuab, et EL jälgiks pidevalt Ühendkuningriigi kahepoolsete kaubanduslepingute

võimalikku mõju ELi lihatoodete Ühendkuningriigi turule pääsule ja turu võimalikku ebastabiilsust või moonutusi, ning reageeriks sellele viivitamata, vaadates ELi ja Uus-Meremaa vahelise vabakaubanduslepingu uuesti läbi; rõhutab, et kaubavoogude ja turukäitumise pidev ja püsiv hindamine ja seire ning kaubanduspoliitika ja -lepingute kohandamine on olulised, et tagada ELi tootjatele võrdsed tingimused ja vältida soovimatuid häireid ELi põllumajandussektorites liikmesriikidele kehtestatud normidest erinevatele standarditele vastavate toiduainete impordi kaudu.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	19.9.2023
Lõpphääletuse tulemus	+ : 29 - : 9 0 : 7
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Dacian Cioloş, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Paola Ghidoni, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Bronis Ropé, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Veronika Vrecionová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Rosanna Conte, Peter Jahr, Tilly Metz, Michaela Šojdrová, Irène Tolleret, Emma Wiesner

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

29	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Petri Sarvamaa, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Dacian Cioloș, Martin Hlaváček, Ulrike Müller, Irène Tolleret, Asger Christensen
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Juozas Olekas, Daniela Rondinelli

9	-
ID	Ivan David
PPE	Anne Sander
S&D	Maria Noichl
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz, Bronis Ropé

7	0
ID	Angelo Ciocca, Rosanna Conte, Paola Ghidoni
PPE	Daniel Buda, Simone Schmiedtbauer
Renew	Jérémy Decerle, Emma Wiesner

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu